

Ε Π Ι Σ Τ Η Μ Ο Ν Ι Κ Η Ε Π Ι Τ Ρ Ο Π Η

ΠΡΟΕΔΡΟΣ
Σπύρος Ι. Ασδραχάς

Έφη Αβδελά
Δημήτρης Αρβανιτάκης
Ελίζα Άννα Δελβερούδη
Ευγένιος Δ. Μαθιόπουλος
Σωκράτης Πετμεζάς
Τάσος Σακελλαρόπουλος

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
Στρατής Μπουρνάζος
Πόπη Ποθέμν

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΕΔΡΩΝ

Έφη Αβδελά: Ιστορικός, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου: Φιλολόγος, Ομότιμη καθηγήτρια Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
Δημήτρης Αρβανιτάκης: Ιστορικός, Μουσείο Μπενάκη
Σπύρος Ι. Ασδραχάς: Ιστορικός, Ομότιμος Διευθυντής Ερευνών ΙΙΕ / ΕΙΕ
Φωτεινή Ασημακοπούλου: Ιστορικός, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Οντέτ Βαρών-Βασάρ: Ιστορικός, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Έφη Γαζή: Ιστορικός, Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Νίκος Δασκαλοθανάσης: Ιστορικός τέχνης, Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών
Ελίζα Άννα Δελβερούδη: Ιστορικός του θεάτρου και του κινηματογράφου
Μαρία Ζαρίφη: Ιστορικός, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
Σταύρος Ζουμπουλάκης: Συγγραφέας
Βαγγέλης Καραμανωλάκης: Ιστορικός, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Νίκος Καραπιδιάκης: Ιστορικός, Ιόνιο Πανεπιστήμιο
Μάρκος Καρασαρίνης: Ιστορικός, Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου της Γλασκώβης
Κωστής Καρπόζηλος: Ιστορικός, Μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Columbia University
Γιώργος Κόκκινος: Ιστορικός, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη: Αρχαιολόγος, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Δημήτρης Κουσουρής: Ιστορικός, Kulturwissenschaftliches Kolleg, Πανεπιστήμιο της Konstanz
Κώστας Κριμπάς: Βιολόγος, Ακαδημαϊκός
Τάσος Κωστόπουλος: Ιστορικός, Δημοσιογράφος
Ιωάννα Λαλιώτου: Ιστορικός, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας
Αντώνης Λιάκος: Ιστορικός, Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
Γιώργος Μαλάμης: Βιολόγος, Επιστημονικός συνεργάτης στο Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών Ακαδημίας Αθηνών
Παρασκευάς Ματάλλας: Ιστορικός, Μεταδιδακτορικός ερευνητής στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Ευγένιος Δ. Μαθιόπουλος: Ιστορικός τέχνης, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Λάμπρος Μπαητσιώτης: Ιστορικός, Εντεταλμένος διδασκαλίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο
Στρατής Μπουρνάζος: Ιστορικός
Δέσποινα Παπαδημητρίου: Ιστορικός, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Ευθύμιος Παπαταξιάρχης: Κοινωνικός ανθρωπολόγος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σωκράτης Πετμεζάς: Ιστορικός, Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μίλητος Πεχλιβάνος: Φιλολόγος, Freie Universität, Βερολίνο
Πόπη Ποθέμν: Ιστορικός, Μουσείο Μπενάκη
Τάσος Σακελλαρόπουλος: Ιστορικός, Μουσείο Μπενάκη
Σεβαστή Τρουμπέτα: Κοινωνιολόγος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Χάγκεν Φλάισερ: Ιστορικός, Ομότιμος καθηγητής Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Γιάννης Χαμηλάκης: Αρχαιολόγος, Πανεπιστήμιο του Southampton
Νίκος Χατζηνικολάου: Ιστορικός τέχνης, Ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης
Δημήτρης Χριστόπουλος: Πολιτειολόγος, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Δημήτρης Ψαρράς: Δημοσιογράφος, Ερευνητής

Συμπόσιο

Προσλήψεις και χρήσεις
των φυλετικών θεωριών
στην Ελλάδα

19ος-20ός αιώνας

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 & ΣΑΒΒΑΤΟ 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014

ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Περιοδικό *Τα Ιστορικά*
Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης

Με την υποστήριξη
του Μουσείου Μπενάκη
και του Εκδοτικού Οίκου Μέλισσα

Μουσείο Μπενάκη
Κτήριο Οδού Πειραιώς 138 & Ανδρονίκου (αμφιθέατρο)

Οι περιλήψεις των ανακοινώσεων δημοσιεύονται στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

www.melissabooks.com/news
www.benaki.gr/Symposium-Fyletismos

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014

- 9.30-10.15** Εγγραφή Συνέδρων
10.15-11.00 Χαιρετισμοί
Σπύρος Ι. Ασδραχάς, Πρόεδρος Επιστημονικής Επιτροπής
Πόπη Πολέμη, Περιοδικό *Τα Ιστορικά*
Σωκράτης Πετμεζάς, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
 Πανεπιστημίου Κρήτης
Δημήτρης Αρβανιτάκης, Μουσείο Μπενάκη

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Σωκράτης Πετμεζάς**

- 11.00-11.30** **Κώστας Κριμπάς**: *Ευγονισμός, ρατσισμός στην Ελλάδα και εθνική ταυτότητα*

Πρώτη Συνεδρία: Υποδοχή φυλετικών θεωριών

- 11.30-11.50** **Μαρία Ζαρίφη**: *Φυλετισμός, εθνικισμός και εκπολιτισμός: οι αντιδράσεις των ελληνικών ιατρών στη θεωρία του Φαλμεράγερ και η πορεία προς τη Μεγάλη Ιδέα*
11.50-12.10 **Φωτεινή Ασημακοπούλου**: *Δοκίμιο περί της ανισότητας των ανθρωπινων φυλών. Ξεχνιέται ο Αδόλφος Χίτλερ;*
12.10-12.30 **Ιωάννα Λαλιώτου**: *Η δεξίωση της αντι-φυλετικής κριτικής στην πολιτισμική θεωρία και τον δημόσιο διάλογο στην Ελλάδα κατά τις τελευταίες δύο δεκαετίες*
12.30-13.15 Συζήτηση

Δεύτερη Συνεδρία: Εθνικισμός και φυλετισμός

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Νίκος Καραπιδάκης**

- 16.30-16.50** **Τάσος Κωστόπουλος**: *Από το ζύγισμα των συνειδήσεων στο μέτρο των κρανίων: παραλλαγές του ελληνικού εθνικού λόγου περί Σλαβομακεδόνων στη διάρκεια του 20ού αιώνα*
16.50-17.10 **Δημήτρης Χριστόπουλος - Λάμπρος Μπαητσιώτης**: *Εθνοφυλετικά ίχνη στο ελληνικό δίκαιο ιθαγένειας*
17.10-17.30 **Γιώργος Μαλιάνης**: *Η θριαμβευτική επανάκαμψη της φυλετικής ταξινόμησης στις βιοϊατρικές επιστήμες: Φαρμακογενετική και Φαρμακογονιδιωματική – Γονίδια, γονιδιώματα και γενεαλογίες*
17.30-18.15 Συζήτηση
18.15-18.30 Διάλειμμα

Τρίτη Συνεδρία: Ο φυλετισμός στην πολιτική

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Στρατής Μπουρνάζος**

- 18.30-18.50** **Έφη Γαζή**: *Αγγλοι, Γάλλοι και Σενεγαλέζοι: αντιλήψεις για τη φυλή, το έθνος και την αυτοκρατορία στην Ελλάδα κατά τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο*
18.50-19.10 **Δέσποινα Παπαδημητρίου**: *Οι θεωρίες του φυλετισμού στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*
19.10-19.30 **Δημήτρης Κουσουρής**: *Οι φυλετικές διαστάσεις του αντικομμουνισμού στην Ελλάδα της δεκαετίας του 1940*
19.30-20.15 Συζήτηση

ΣΑΒΒΑΤΟ 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2014

Τέταρτη Συνεδρία: Φυλετισμός, ευγονική και διανοούμενοι

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Τάσος Σακελλαρόπουλος**

- 9.30-9.50** **Σεβαστή Τρουμπέτα**: *Η επίδραση της «Φυλετικής Υγιεινής» στο ελληνικό πανεπιστήμιο κατά τον Μεσοπόλεμο*
9.50-10.10 **Γιώργος Κόκκινος - Μάρκος Καρασαρίνης**: *Μεταμορφώσεις του ευγονικού λόγου στην Ελλάδα: από τον Ιωάννη Κούμαρη και τον Δημοσθένη Ελευθεριάδη στον Νικόλαο Λούρο*
10.10-10.30 **Κωστής Καρπόζηλος**: *Αναζητώντας τη ρύθμιση του κοινωνικού ζητήματος: σοσιαλισμός, ευγονική και φυλετικές θεωρίες*
10.30-10.50 **Έφη Αβδελιά**: *Οργανικές μεταφορές, ευγονικές επιδράσεις και αντιμετώπιση του «εγκλήματος» στη μεταπολεμική Ελλάδα*
10.50-11.30 Συζήτηση
11.30-11.45 Διάλειμμα

Πέμπτη Συνεδρία: Ανθρωπολογικός λόγος και φυλετισμός

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Αντώνης Λιάκος**

- 11.45-12.05** **Βαγγέλης Καραμανωλάκης - Γεωργία Κουρτέση-Φιλιππάκη**: *Το Ανθρωπολογικό Μουσείο του Πανεπιστημίου Αθηνών: φυλετισμός και παλαιοανθρωπολογία στην Ελλάδα (τέλη 19ου-αρχές 20ού αιώνα)*
12.05-12.25 **Ευθύμιος Παπαταξιάρχης**: *Βιολογικές μεταφορές και ανθρωπολογικός λόγος στη μεσοπολεμική και μεταπολεμική Ελλάδα*
12.25-12.45 **Γιάννης Χαμηλάκης**: *Φυσική ανθρωπολογία, αρχαιολογία και βιοπολιτική: η περίπτωση της Καταγωγής των Κρητών*
12.45-13.30 Συζήτηση

Έκτη Συνεδρία: Ο ελληνικός αντισημιτισμός

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Χάγκεν Φλίτσερ**

- 16.30-16.50** **Οντέ Βαρών-Βασάρ**: *Στον απόηχο της Υπόθεσης Ντρέουφους στην Ελλάδα*
16.50-17.10 **Δημήτρης Ψαρράς**: *Τα Πρωτόκολλα των Σοφών της Σιών ως κόμβος του ελληνικού αντισημιτισμού*
17.10-17.30 **Σταύρος Ζουμπουλάκης**: *Εκκλησία και αντισημιτισμός στον 20ό αιώνα*
17.30-18.15 Συζήτηση
18.15-18.30 Διάλειμμα

Έβδομη Συνεδρία: Ο φυλετισμός στη λογοτεχνία και την τέχνη

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: **Νίκος Χατζηνικολάου**

- 18.30-18.50** **Παρασκευάς Ματάλης**: *Ο εθνικισμός και η φυλή: Ιων Δραγούμης και Πέτρος Βήλαστος*
18.50-19.10 **Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου**: *Λογοτεχνία, παραλογοτεχνία και φυλετισμός στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου*
19.10-19.30 **Μίητος Πεχλιβάνος**: *Εκφυλισμός και πρόοδος: σκέψεις για την ανθρωπολογία του Μ. Καραγάτση*
19.30-19.50 **Νίκος Δασκαλοθανάσης**: *Προς μία «άρια» ιστορία της τέχνης: ο Josef Strzygowski στην Ελλάδα*
19.50-20.10 **Ευγένιος Δ. Μαθιόπουλος**: *«Είναι από τη θεία ράτσα με το δώρειο αίμα και τους δώρειους τρόπους»: Φυλετικές αντιλήψεις στον λόγο περί τέχνης στην Ελλάδα*
20.10-20.45 Συζήτηση
20.45 Κλείσιμο εργασιών